

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XII. tečaj.

V Gorici, 1893.

III. zvezek.

Najhujša zguba.

Gotovo si bode marisikedo mislil, da namerjamo govoriti o zgubi duše, ker večje nesreče vendar ne more biti, kakor je ta. Res je to in Bog nas varuj pred to strašno zgubo — ali vendar ker nas ta zguba prav za prav še le po smerti zadene, ako slabo živimo — a do zdaj smo hvala Bogu še živi — čeravno morebiti samo za par ur — to zgubo še lahko preprečimo. — Tudi ni naš namen pisati še o neki zares prav veliki zgubi, nanreč o zgubi posvečujoče milosti božje. Gotovo strašno žalostno je zgubiti to milost in ž njo vse dobljene zasluge, postati sè smertnim grehom naenkrat sovražnik božji in zapraviti tako prijateljstvo božje. Vendar tudi tega ne mislimo imenovati v tem spisu „najhujše zgube,“ ker dokler se človek še spominja, da je kristijan, dokler veruje v Boga in večnost, dokler še kaj moli in še rad Marijo časti, je še upanje, da se bo rešil. — Ali ako sv. vero zgubi, zgubi vse; in če te zopet ne najde — kar je zelo težko — ga pripelje ta zguba v večno nesrečo.

Največa zguba je torej zguba svete vere, ker ta je podlaga našega zveličanja. Jezus Kristus pravi: „Kedor veruje in bo kerščen, ta bo zveličan; kedor pa ne veruje, bo pogubljen.“

(Mark. 16, 16.) Pervi pogoj zveličanja je torej sveta vera. To je temelj naše večne sreče; edino ona nam kaže pravo pot proti nebesam; ako torej to zgubimo, nas zadene največa nesreča. — „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ —

Dandanašnji se pa širijo po sveti ravno nasprotni nauki. Svet pravi, da, kar ne moremo z umom zapopasti, tega nam tudi verovati ni treba. Taki posvetni učenjaki tudi dostikrat terdijo, da ni Boga, ali si ga pa po svoje mislijo. Ali sv. pismo pravi, da „nespametnež je rekel v svojem sercu, da ni Boga.“ — Tisti vbogi učenjaki eden drugega pobijajo — sveta cerkev pa vedno tisto uči. Kaj je torej pametniše, zvesto verovati nauke svete matere katoliške cerkve — ali pa tavati po temi in negotovosti? In tukaj ne gre za malo reč, ampak za večno srečo ali nesrečo. Ako zgrešimo pot, zgrešimo jo za vekomaj — in vekomaj nesrečen biti, kaj je strašnejšega?

Pa naš zakleti sovražnik ravno najbolj gleda, kako bi ljudi s pravega pota zvalil v versko malomarnost, v krivoverstvo ali pa nevero. Sè vso silo se zaganja zlasti v sveto katoliško cerkev. Lahkoživce in druge nestanovitnejše prepričuje, da so druge vere boljše in lažje in da je vse eno v eni ali drugi živeti — in mnogo enakih sleparij.

Žalibog da posebno dandanašnji prav mnogi odobravajo take nazore — in tako tudi živijo. S kerstnim listom bi se mogli izkazati, da so kristijani ali v djanju pa nasprotno kažejo. Tako je bilo tudi ob času sv. Frančiška. Zato se je pa vzdignil ta veliki prijatelj božji proti nakani hudobnega duha. Prav ljubeznjivo in odločno je nagovarjal svoje brate in duhovne otroke, da naj bodo pokorni sveti katoliški cerkvi in da naj spoštujejo njene služabnike. Želeč pridobiti mnogo ljudi za nebesa in oteti jih zalezovanju peklenskega sovražnika, da jih ne bi zadela največa zguba, je vstanovil po božjem navdihnjenju svoje tri redove. — V tretji red je želel, da bi se zatekli kristijani, ki mej svetom živijo, da bi tako zedinjeni v kerščanski družbi — laglje božje in cerkvene zapovedi spolnjevali in eden drugega z dobrim zgledom spodbujali — in tako se obvarovali pred največo zgubo. — O koliko si je obetal sveti Frančišek od tega tretjega svojega duhovnega deteta — in koliko si od njega obeta tudi današnji sveti oče papež Leon XIII, pričajo njegove lastne izjave. — Zakaj pa? Ker se nadejajo sv. Oče, da bodo zvesti otroci sv. Frančiška z molitvijo in z dobrim zgledom t. j. s pokoro, s po-

gostim prejemanjem svetih zakramentov in z natančnim spolnjevanjem božjih in cerkvenih zapovedi sebe in mnogo drugih obvarovali pred največo zgubo — zgubo svete vere. — Razširjenje tega svetega tretjega reda sv. Frančiška je dandanašnji toliko bolj potrebno in koristno, ker se nekerščanska društva tako ošabno povzdigujejo in širijo zlasti pa takoimenovano društvo „slobodnih zidarjev“ ali „framasonsko društvo“ — katero sè svojim sicer na videz človekoljubnim namenom slepi omahljive kristijane — ali pod tem plaščem je skrit najhujši sovražnik svete cerkve. — Udje tega peklenkega društva so zviti, prekanjeni, hudobni — mnogi tudi zaslepljeni in le orodje svojih voditeljev. Udje tretjega reda pa naj bodo priprosti, sveti, spokorni, ponižni — in tako bodo obvarovali marisiketerega pred največo zgubo.

Kaj pa je namerjal sveti Frančišek z drugim svojim redom „siromašnih gospê“? — O gotovo si je želel, da mej tem ko bodo same v svetosti napredovale, naj z lepim zgledom in zlasti z molitvijo skerbijo tudi one za rešitev duš in ohranitev svete vere. Želel si je gotovo, da naj bi te prijateljice božje z molitvijo pospeševale delovanje tretjega — zlasti pa delovanje prvega njegovega reda — kateri je voditelj drugih dveh — tedaj potrebuje posebne pomoči, da zadosti svojemu namenu. Namen „Manjših bratov“ pa je ne samo lastno zveličanje, ampak tudi skrbeti in truditi se za razširjanje svete vere, pomagati iskati Jezusu zgubljene ovčice, pomagati iskati odpadnikom od svete cerkve to, kar so zgubili, namreč sveto vero. Ako bode ta zopet zasvetila pri mlačnih kristijanah, se ji bodo pridružile tudi pobožnost in druge kerščanske čednosti, in s tem zadovoljnost in mir.

Že od začetka reda sv. Frančiška pa do današnjega dne vidimo duhovne sinove tega velikega svetnika razkropljene po svetu mej neverniki in krivoverci in mej mlačnimi kristijani; tam so se trudili in se še trudijo obvarovati kerščanski svet pred največo zgubo in mnogo jih je tudi za to že kri prelilo, kakor že ob času sv. Frančiška sveti Berard s tovariši, pozneje Japonski in Gorkumski marterniki in mnogo drugih.

Mi Slaveni moramo biti še posebe hvaležni sinovom sv. Frančiška, da so nam pomogli ohraniti največi zaklad, sveto vero. Glejmo mej drugimi n. pr. samo svetega Janeza Kapistrana, kateri se ne vstrašil dolgih in težavnih potov po Češkem,

Poljskem, Ogerskem in Hervaškem, da je kerščanske narode budil na boj proti zakletemu sovražniku kerščanskega imena in jih obvaroval pred največo zgubo, zgubo svete vere. Tako vidimo v Bosni in drugod svetega Jakopa iz Marke truditi se, da vterdi tam red svetega Frančiška, keterega sinovi so v največih težavah do današnjega dne varovali seme svete katoliške vere, da ni zamerlo.

Veliki del naroda slavenskega je zadela britka nesreča, da je zapeljan in potlačen od ošabnih Gerkov ž njimi vred se odtergal od edino prave matere svete katoliške cerkve. Kedor od sonca syetlobe ne dobiva, vedno bolj otemneva, kaker zemlja v večer ko sonce zahaja. Tako otemneva luč svete vere pri narodih odterganih od edinosti svete cerkve: priprosti zabredejo v krivoverstvo, izobraženiši v nevero. — Da bi tudi te nezveste otroke preskerbne matere sv. cerkve mogoče bilo pripeljati zopet v pravo zavetje, da bi jim bilo mogoče najti, kar so zgubili, sv. vero in zedinjenje sè sv. katoliško cerkvijo in ž njenim vidnim poglavarjem, Kristusovim namèstnikom v Rimu — tudi v tem prizadevanju imajo veliko zaslugo mnogi sinovi sv. Frančiška, a prvi mej njimi je sam sv. Bonaventura.

Zato bi bilo vredno, da pobožni Slovenci in sploh Slaveni — zlasti tretjeredniki svojim molitvam na čast Matere božje in syetega Cirila in Metodija — dostavijo molitvico na čast syetega Bonaventure — da bi kaker negdaj na zemlji, zdaj pa z nebes pomagal tem vbogim zapeljanim — najti zopet zgubljeni zaklad, pravo sveto vero in zedinjenje sè sv. cerkvijo.

Keder pa Marijo za kakšno posebno milost prosimo, kličemo jo tudi večkrat s posebnim imenom keterega njenega svetišča na pomoč. Priporočamo se n. pr. lurški Materi božji, ali čenstohovski, pompejski, svetogorski, brežki, in drugim; — zakaj se ne bi v molitvah za naše razkolne brate obračali k Materi božji „tersaški“, k temu preslavnemu in najstarišemu Marijinemu svetišču na slavenskih tleh. Zdi se, kaker da si je Marija — ketro tudi razkolniki pray pobožno častijo — s posebnim namenom ta kraj — Tersat — za svoje svetišče izbrala, kaker da bi bila hotela reči nesrečnikom: „Do takaj more dojtj vaša zmota, naprej pa ne. Kaker sem jaz negdaj sè svojo hišico prešla od izhoda proti zahodu in na Tersatu sled svojega bivanja pustila, tako pojdite tudi vi proti zahodu — v Rim — pozdravit namestnika mojega Sinu in podvreč se mu“. — O kako veselje bi bilo videti

potem romati tista vboga zapeljana ljudstva čez Tersat in Loret v Rim pred Kristusovega namestnika. — Prosimo Marijo tersaško, svetega Cirila in Metoda in sv. Bonaventuro, da naj jim izprosijo čim prej to milost.

Proti krivoverstvu in verski nemarnosti in mlačnosti je dal serafinski red sveti cerkvi že tudi mnogo duhovnih vojščakov, njim na čelu je zlasti sv. Anton Padovanski. — Ta slavni svetnik je hotel najpervo mej nevernike ali previdnost božja ga je odločila, da naj bi po Italiji obvaroval kristijane pred najhujšo zgubo in zaslepljencem po Francoskem pomagal najci zopet resnico. — Nahajali so se tam krivoverci, ki so sè svojimi zaslepljivimi in na videz človekoljubnimi nazori mnogo kristijanov vjeli v zanjke. Proti njim se je sveti Anton prav zdatno vojskoval in Bog ga je tudi s čudeži podpiral. — Pač bi ga tudi dandanašnji potrebovali, ker prav podobna društva tudi zdaj svet slepijo sè svojimi zapeljivimi nazori. — Ne vem, ali so po Slovenskem ta društva že popolnoma vpeljana, že se pa opazuje njih duh, ki gleda, kako da bi narod od cerkve odtergal in mu vero izpodkopal. Pa zaupajmo v svetega Antona Padovanskega, ki še živi v nebesih in še zmirom čudeže dela in posluša naše prošnje, kaker kaže sledeča dogodba, ki nam jo sporoča neki redovnik svetega Frančiška.

Ta redovnik pravi, da je poznal neko gospo, katero je Bog poskušal z raznimi britkostmi. Po zgledu žalostne Matere božje, katero je goreče častila, je prenašala vse z vdanostjo v voljo božjo. — Največo moč je pa zajemala v zelo pogostem prejemanju presvetega R. Telesa. — Mož te gospe je bil že póstaren vojak, viši častnik. Njegova dobra mati ga je bila odgojila sicer lepo in kerščansko, ali vojaško življenje je vničilo materin trud. Sicer je bil, kaker se mej svetom pravi, pošten mož, ali vero so mu najpervo začele spodkopavati dvojbe, dokler ga ni prevzela glede tega popolna hladnost in malomarnost, ketera tolikokrat zakriva pravo brezbožnost.

Njegova dobra žena je prelivala britke solze nad žalostnim stanom svojega moža, keterega je na sveta neizmerno ljubila, tako da si ni želela biti ločena tudi v nebesih od njega. O kolikokrat je zdihovala in serčno molila za spreobrnjenje svojega moža, kateri vender — kar je bila sreča — ni branil spolnjevatı kerščanskih dolžnosti ne njej ne hčeri.

Nekega dne prešine še ena sulica njeno že tako ranjeno

serce: to je bila huda rana. Mož jej prav hladnokervno pove, da se je vpisal v družbo „prostozidarsko“ — ali „masonska“. Ta novica je vbogo gospo tako bridko zadela, da je od straha obleдела in v veliki bolečini hčer na serce pritisnila, kaker bi se le še edino cd njene nedolžnosti nadejala moževe rešitve.

Ta pobožna kristijana je imela v svoji izbi kip sv. Antona Padovanskega. Ko se sè solznim očesom na to podobo ozre, ji prešine serce nova nada.

„Otrok moj“ — pravi hčerki — „moli prav mnogo k sv. Antonu, da tvoj oče zopet najde, kar je zgubil“.

„Kaj pa je zgubil?“ — vpraša dekle. — „To boš že pozneje zvedela“, — odgovori žalostna mati, „samo moli, in ne pravi očetu nič od tega“.

Z otroško nedolžnostjo povzdigne deklica svoje oči k svetnikovi podobi in prav prešerčno moli: „Veliki svetnik, stori da moj oče zopet najde, kar je zgubil“.

Ta čas se odprejo vrata in oče stopi v izbo povedat materi, da gre na sprehod. Odhajajoč premišljuje hčerine besede, ki jih je ravno slišal, ko je v izbo stopil. „Kaj sem pa vender zgubil?“ vpraša sam sebe. „Beržkone je žena kaj založila. Vender čudno, kako da to kipu pravi? — Pa kaj zato! Ona je vender le dobra žena in mati. Moram jim pa vender reči, da naj se le pomiri; ako sem kaj zgubil, saj bi moral vender opaziti.“

Nekega dne — perve dni meseca junija — je bilo prav lepo vreme, da se je vojaku prijetniše zdelo oštati zunaj na zraku, kaker pa sedeti v izbi svojega društva. „Dobra je ta misel“, reče sam pri sebi, „grem pa še po ženo in hčer, da pojdemo skupaj po polju. — Ali kaj sem vender zgubil?“ — Žena je bila tega zelo vesela in ozerla se je hvaležno na podobo sv. Antona. Prikrivala je sicer svoje veselje, ali kri ji vdari v lica, ko jo mož naenkrat vpraša: „Povej mi vender, ali sem res kaj zgubil?“

„Zakaj me to vprašaš?“ — odgovori ona. On ji pa reče: „Zato, ker sem s'išal hčer tako govoriti.“ — Pri tem je pa ostalo. Opazil je, da je žena v zadregi. Samega sebe je pa še večkrat vprašal: „Kaj sem vender zgubil?“

Dne 12. junija ste bili mati in hčerka v izbi. Podoba svetnikova je opominjala otroka na materino priporočilo in zopet z otroško pobožnostjo reče: „Veliki svetnik, stori, da moj oče zopet najde, kar je zgubil!“ —

„Povej mi vender enkrat, kaj sem zgubil?“ — pravi nevoljno ravno ta čas v izbo stopivši oče. „Že osem dni mi ne da ta misel miru; dobro storiš, ako mi to razjasniš; potem bom razsodil, če je vredno s tem otroka truditi“.

Žena vstane ter mu mirno, ali ob enem resnobno odgovori: „Priatelj, ali bi ti bilo prav mene za vekomaj zapustiti?“ —

„O če se tega bojiš in ako zavoljo tega moliš in v cerkev hodiš, potem si lahko prihraniš trud“ — pravi on.

„In vender — odgovori ona — ako tega zopet ne najdeš, kar si zgubil, tedaj se morava ločiti, — ločiti za vekoma“. Glas in solzne oči so možu pričale, da so prišle besede iz ginjenega serca.

„Kaj sem pa zgubil?“ — jo vpraša on. — „Vero, vero si zgubil, katero te je negdaj tvoja mati učila. In ker ne želim biti ločena v večnosti od tebe, je treba, da zopet najdeš vero“. — Žena ne reče besede dalje, solzeč se odide iz izbe.

Globoko je bila ginjena in tisto noč ni zatisnila oči; prečula jo je v molitvi. — Ali tudi on ni našel miru. Slišala ga je, kako je vznemirjeno gori in dohi po izbi hodil in ponavljal večkrat besede: „Vero, vero moje matere! Vero moje žene in mojega otroka!“

Drugo jutro stopi k ženi v izbo, ne da bi kaj rekel. Potem pa kar naenkrat vpraša: „Ali imate denes kakšen praznik?“ — „Da, moj dragi,“ odgovori ona — „god svetega Antona Padovanskega je denes“. — „Ah praznik tistega svetnika, čiger kip tukaj častiti. Preserčno se ti zahvaljujem, o sveti Anton!“ — Tako zdihne.

Ko ga žena osupnjeno pogleda, objame jo rekoč: „Da, da, draga moja, vajuna molitev je vslišana; našel sem zopet, kar sem bil zgubil“.

Še tisto jutro pokliče v bližnjem frančiškanskem samostanu brat vratar enega patra, da bi spovedal starega vojaka, ki je svojo zgubljenost vero zopet našel.

Mi pa dostavljamo: „O sveti Anton, varuj nas te najhujše zgube in pomagaj tistim, ki so sveto vero zgubili, da jo najdejo zopet, preden vmerjo!“

P. —n—n.

Bl. Neža Praška,

devica 2. reda sv. Frančiška.

Bl. Neža je bila hči slavnega češkega kralja Premisla Otokarja I. Rodila se je dne 20. januarija 1205 v kraljevem mestu Pragi. Po navadi tistih časov so visoki stariši triletnega otroka dali v vzgojo najprej v nunski samostan Trebnik, potem pa v drugi reda sv. Norberta, v glavnem mestu Pragi. Mala Nežka je vže zgodaj spoznala Boga in ga tudi s celim srcem začela ljubiti. K temu je dosti pomagala pobožnost in lepo opominjevanje nun, kaker tudi branje sv. Pisma, katero ji je jako dopadalo. Tudi je ona vže zgodaj začela ljubiti in častiti prečisto Devico Marijo, ketere praznike je obhajala z nepopisljivo ginjenostjo; seveda se je na nje pripravljala s postom in molitvami. Najpoglavitiši sad te njene pobožnosti, je bila velika želja posnemati Mater božjo v njeni čistosti, ter se posvetiti Kristusu v vednem devištvu. Ta močna želja se ji je jako povečavala vsako leto na praznik Oznanjenja Marijinega. Premišljevala je namreč bl. Neža tisti dan neizmerno ponižanje Božjega Sinu, kateri se ni sramoval sprejeti človeško natoro, pa ob enem vzvišeno čast Matere božje. Take misli so užigale Nežino serce, ter ji budile nepopisljivo željo stopiti v tak stan, v katerem človek daruje Kristusu ne samo dušo, temuč tudi telo, ter si njega izvoli v ženina.

Ali vse drugači so mislili njeni stariši. Rimski cesar Friderik II. izrazi željo poročiti se s zlahtno ali še bolj pobožno Nežo, in stariši, ne da bi bili vprašali hčer, kaj ona misli, jo tudi obljubijo cesarju. Zatoraj jo precej vzamejo iz samostana, ter jo prisilijo živeti do poroke v posvetnih veselicah. Kakšno žalost je ta sklep njenih starišev napravil v Nežinem sercu, ni mogoče popisati! Prišla je toraj na kraljevi dvor s telesom, ali ne z dušo, ker kar je sklenila v samostanu, je zmirom priporočevala v goreči molitvi svojemu nebeškemu Ženinu Jezusa. Ogibala se je koliker mogoče dvorskih veselic, ter nadaljevala s svojimi služabnicami pobožne vaje, kaker se je bila navadila v samostanu. Postila se je ostro ob sredah in petkih, v katerih dnevih je dajala svojemu telesu le kruha in vode; pod dragoceno obleko, je nosila spokorno srajco (cilicij); počivala je ali

na terdih tleh ali pa na terdi slamnici, in to le kako uro, ker je skoraj celo noč molila ali pa pobožne knjige brala. Vsako jutro zgodaj je hodila k sv. maši, pri kateri je z veliko gorečnostjo kleče Boga molila. Tudi je delila mnogo milodarov vbozim in potrebnim. Njeno zatajevanje v jedi je bilo jako veliko. Keder je morala iti h kraljevemu kosilu, se je znala tako vesti, da je naposled lačna ostala. Na tak način je pokorila svoje nedolžno telo, in zapirala pot prevzetnim mislim. Z eno besedo, Neža je živela na dvoru, za pobožnost jako nevarnem, v veliki svetosti.

Mej tem pa vmerje njen slavni oče, leta 1232; in tako ostane Neža prosta vsake obljube s cesarjem.

Sicer pa Friderik ni jenjal spominjati na obljubo, in naposled poslal v Prago poročnike h kralju Večeslavu I., bratu Nežinemu, da se vender enkrat konča ta stvar. In ker je bil brat zadovoljen, se je obrnila Neža k vesoljnemu očetu in zaščitniku zatiranih, Gregorju IX., kateri je takrat vladal sv. Cerkev, da bi ji on pomagal v taki zadregi. Sv. Oče so koj poslali svojega poverjenika v Prago, ter tako rešili blago kraljičino od vsake pozemeljske vezi.

Gdo more popisati veselje, katero je občutilo deviško njeno serce! Oh, kako je hvalila Boga za tako dobroto! Prosta koptič v zraku se precej zaleti v varno zavetje devic, v samostan. Najpred pa vstanovi veliko bolnišnico za vboge; razdeli vse dragocenosti cerkvam, da sezidati dva samostana, enega za frančiškane, drugega pa za klarise. Takrat je se živela v Asizu sv. Klara, od ketere je sprosil Neža pet nun, s katerimi se je tudi ona za zmirom zaperla v samostan, 25 sušca leta 1235. Zdaj je prišlo njeno veselje do verhunca; zdaj še le je postala Neža popolnoma zadovoljna, ker popolnoma oddaljena od pohujšljivega sveta. Oh kako se je srečno čutila mej štirimi zidovi, oblečena v ostri erjavi redovni obleki! Prej ni bila srečna v tolikem bogastvu, zdaj pa je tako zaljubljena v sveto vbožtvo, da noče sprejeti od brata nikake denarne podpore, temuč sklene živeti po ostrih pravilih sv. Klare, to je v velikem vbožtvu. Da je Bog preskerbel svoje služabnice, živeče tako bogoljubno in zupajoč v Njega in pobožne vernike, se vidi očitno, ker se je vsaki dan množila redovna družina. Ne samo kmetiška dekleta so hitela v samostan, temuč mnogo plemenitnih se je pridružilo tako pobožni, ali tudi nepopisljivo ponižni devici. Njena poniž-

nost je bila tako velika, da so jo morali sami sv. oče papež primorati, da sprejme čast opatice samostana.

Nežina velika svetost se je razvedela povsod, in prišla do znanja tudi sv. Klari, ketera je pisala več pisem svoji duhovni hčeri. Sveti opomini duhovne matere so še bolj vneli gorečnost v Neži, tako da si je pridobila vse čednosti svetih duš. Posebno velika je bila njena ljubezen do Boga, katero je skazala v tem, da se je ogibala naj manjšega greha, in pa neizmerno ljubila molitev. V tej vaji se je mudila vsaki dan po cele ure. Bog jej je večkrat pokazal svoje dopadajenje s tem, da ji je dal prelepi čeznatorni dar zamaknjenja. Tudi ljubezen do bližnjega je bila velika v Neži. Svoje podložnice je častila ko gospe in neveste Kristusove. Za se je bila jako ostra, ali z nunami sama dobrota. Sebe je pokorila s posti in drugim zatajevanjem, njenim podložnicam je pa preskerbela vsa nedolžna in dopuščena polajšanja ostrega vodila. Prosila je pa za taka dovoljenja samega sv. očeta papeža, kateri so radi vstregli njeni želji.

Potemtakem je ona polajševala posebno ostre poste in pa tudi dopuščevala več in bolj toplih oblačil, kaker vodilo odločuje. Seveda je ona sama pa vender hotela vse težave nositi in tako pokoriti nedolžno svoje telo. Veliko ljubezen do podložnic je pa posebno kazala, keder so bile bolne. Kako jim je stregla, kako jih tolažila!

Druge čednosti Nežine so bile še naslednje: poterpežljivost in vdanost v voljo božjo. Kako je ona radovoljno prejela vse dobro in slabo od Boga! Nigdar se ni tožila čez križe in nadloge, temuč zmirom v takih slučajih spoznala božjo voljo in se ji tudi klanjala. Posebno rada je terpela bolezni, ketere ji je Bog pošiljal v njenem dolgem življenju.

Prišel je pa naposled čas, da se tako sveta duša preseli v večnost in tam dobi od Boga obilno plačilo. Začel se je leta 1282 štiridesetdanski post, in po običaju ga je hotla tudi Neža prestatiti ob samem kruhu in vode, akoravno je imela 77 let. Ali čez malo dni so ji začele manjkati moči in smertna bolezen jo verže v posteljo. Precej prosi, da jo previdijo sè sv. zakramenti za vmirajoče, ketere tudi prejme z ginljivo pobožnostjo. Ker se je njena slabost zmirom bolj povečavala, pokliče k sebi vse duhovne hčere, ketere tako-le nagovori: „Predrage sestre, v Boga postavite vse svoje zaupanje, ker vas bo varoval in skerbel za vas v vsaki potrebi. Zaničujte vse posvetne nečimerne stvari,

ter iščite samega Boga, in njega samega ljubite. Ljubite čednosti, posebno ljubezen, mir in sporazumnost mej sabo. Tako vam tudi priporočam vboštvo, katero naj ostane tudi za naprej temelj sv. reda. Naposled bodite pokorne predstojnikom, posebno pa sv. očetu papežu.“ Na te besede se vse pričujoče nune zajočejo, videč, da ti opomini izhajajo iz ust vmirajoče predobre matere! In res, kmalu na to izdahne Neža presrečno, ter s preslădkimi imeni Jezus in Marija na jeziku in v sercu izroči svojo dušo Bogu, dne 6. marcija leta 1822. Mnogo čudežev se je godilo po njeni smrti, tako da je sv. Cerkev dovolila zv. Neži čast cerkvenih molitev in sv. maše. God bl. Neže so obhaja v našem redu dne 2. sušca.

Bogoljubna duša, izgled te blažene naj ti služi v posne-manje. Bog ne tirja od tebe toliko, koliker je Neža zavolj Njega storila; ali gotovo pa hoče da vsaj v čemer moreš njemu služiš. Ali ti ni mogoče biti ponižniša, poterpežliviša, kaker si? Kaj ti ni mogoče bolj spoznati nečimernost sveta, kaker jo je spoznala tako imenitna hči kraljevskega rodu? Ako Bog od tebe ne tirja, da zapustiš svet, in da se v samostan zapreš, tirja pa gotovo, da bolj ljubi samoto, v kateri edino on govori k sercu; in to samoto najdeš lahko, kjer in keder hočeš.

P. H. R.

Kako opravljaj devetdnevnic.

Mej mesečnimi pobožnostmi nahajaš v „Cvetju“ več devetdnevnic, ki so obdarovane z odpustki. Kako jih pa opravljaj, morebiti ne veš blagovoljni bravec, in zato mislim, da ti bom vstregel, ako ti to povem. Vedi pa, da ti ne bom dajal svojih naukov ampak nauke svetega Alfonsa Ligvorskega in ker je iz mej njegovih svetov izvoljenc le kar je sploh primerno, zato se smeš toliko bolj po njih ravnati.*)

1. Kratko premišljevanje opravi zjutraj in zvečer, obišči, če imaš priliko, presveto Rešnje Telo in zmoli še devet očenašev, češčenamarij in čast Bogu.

2. Obišči večkrat kako Marijino podobo, zahvali Boga za

*) Le glorie di Maria 2 del.

milosti, ketere ji je podelil, in vsakokrat prosi Marijo kake posebne milosti. Pri enem teh obiskovanj op.avi molitev v čast Matere božje.

3. Obujaj pogosto djanje ljubezni do Marije in Jezusa; zakaj nič bolj dopadljivega ne moreš storiti Mariji, kaker če ljubiš njenega Sina, kaker je sama sveti Brigiti rekla: „Ako hočeš meni dopasti, ljubi mojega sina Jezusa.“

4 Vsak dan devetdnevnice beri káko četert ure iz kakih bukev, ki govorijo o Marijini slavi.

5. Opravljaj kako telesno zatajevanje ali si pritergaj kako sadje ali kako dišečo jed, vsaj nekoliko; tisti dan pa pred praznikom se posti, ako ti je mogoče.

Še boljše je pa znotranje zatajevanje, kaker: da se zderžuješ z radovednostjo kaj pogledati ali slišati, da ljubiš samoto, da slušaš, da ne odgovarjaš nepoterpežljivo, da prenašaš zopernosti in druge reči, ketere lahko opravljaš brez nevarnosti zavoljo častizeljnosti. Naj boljše pa bo, ako vže v začetku devetdnevnice sklep napraviš, kak pogršek zapustiti; zato prosi pri vsakem zgoraj imenovanem obiskovanju odpuščenja storjenih grehov, ponovi sklep ne več grešiti in prosi Marijo pomoči. Mariji devici bo naj bolj dopadljivo tvoje češčenje, keder boš posnemal njene čednosti in zato je dobro, da si izbereš pri vsaki devetdnevnici posebno čednost, ki je primerna prazniku skrivnosti, postavim: za praznik čistega spočetja s' izberi čisti namen; za rojstvo Marijino prenovljenje duha in zapustiti mlačnost; za darovanje se odtergaj od stvari, na katero si še naj bolj navezan; za oznanjenje ponižnost in prenašanje zaničevanja i. t. d.; za Marijino obiskovanje ljubezen do bližnjega z miloščino; za svečnico si izberi pokorščino do višjih in slednjič za Marijino vnebovzetje odterganje od vsega in vse tako delati, kaker bi se pripravljaj na suert in bi bil ta dan zadnji v tvojem življenju. Ako boš tako opravljal devetdnevnice, ti bodo zelo koristile.

6. Dobro je tudi prositi svojega spovednika, da ti dovoli pristopiti k svetemu obhajilu ne le na praznik Matere božje, ampak tudi večkrat mej devetdnevničo. Pater Segneri (Sénjeri) je rekel, da ne moremo Marije bolj častiti kaker z Jezusom in ona sama je razodela (kaker piše Crasset¹⁾) neki sveti duši, da ji ni mogla darovati boljše reči kaker je sveto obhajilo; zakaj

¹⁾ Crasset to. 2. tr 6. prat. 6.

pri obhajilu nabira Jezus v dušah sad svojega terpljenja. Zato se mi zdi, da Marija devica obene reči bolj ne želi od svojih častivcev kaker sveto obhajilo.

7. Slednjič se moramo na praznik po svetem obhajilu zročiti Materi božji v njeno službo, jo prositi milosti za čednost, za katero smo se odločili mej devetdnevnic, ali pa kako drugo posebno milost. Dobro je tudi, da si vsako leto izberemo enega izmej Marijinih praznikov, ki nas naj bolj vleče k pobožnosti. Za ta praznik se prav dobro pripravljajmo in se zopet posvetimo njeni službi, ko si jo izvolimo za svojo Gospo, priprošnjico in mater. Takrat jo prosimo, da naj nam odpusti pretekle nemarnosti v njeni službi; obljubimo, da bomo drugo leto bolj zvesti. Slednjič jo prosimo, da naj nas vzame mej služabnike in nam zadobi srečno smert.

Tako se opravljajo devetdnevnic v čast Matere božje in blizu tako moreš opravljati tudi vsako drugo devetdnevnic.

— A —

Svetniki, zveličani, čistiljivi in neketeri božji služabniki vseh redov sv. Frančiška v meseeu aprilju (malem travnu).

1. Leta 1239 je vmerl na Laškem božji služabnik Cesarij iz Spire. Vže preden je stopil v red sv. Frančiška je bil učen in goreč pridigar; v redu je pa hitro napredoval v popolnosti. Sveti Frančišek ga je imenoval provincijalja za Nemško, kjer je sezidal več samostanov. Na Laškem so ga po nedolžnem zaperli, in jetniški čuvaj ga je tako vdaril, da je vmerl. Njegove zadnje besedo so bile: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.“ Papež Gregor IX. je začel preiskovati njegove čednosti in čudeže, pa smert ga je prehitela in tako je vsa reč zaspala.

2. Zveličani Leopold je v 18. letu stopil v red sv. Frančiška leta 1757 je bil za mašnika posvečen, potem je bil lektor in pridigar. Leta 1768 je bil izvoljen za apostoljskega misijonarja v papeževi deželi. 40 let je z božjim blagoslovom pridigal po Laškem. Vmerl je v sluhu svetosti v Monte Luko na gori pri Spoletu 2. aprilja leta 1815 v 73. letu svoje starosti; papež Leon XIII. ga je letos prištel mej zveličane.

V Ljubljani je vmerl ta dan leta 1558. za sveto vero p. Tomaž iz Saljeburga. On je bil v provinciji defnitor, kustos, provincijalj in goreč pridigar zoper luterane, ki so ga dvakrat smertno ranili in slednjič prijazno povabili na obed, kjer so ga ostrupili, da je še tisti dan vmerl.

3. Sveti Benedikt, imenovan zamorec, ker so bili njegovi pobožni stariši zamorci in sužnji. V Siciliji rojen je bil že od mladosti bogaboječ in zatajevanju vdan. Kot mladenič je prodal svoje imetje in mej vboge razdelil. Potem je živel 22 let potadanji navadi kaker puščavnik po vodilu sv. Frančiška. Na to je stopil v red sv. Frančiška, kjer je zelo spokorno živel. Spał je na tleh, ljubil največe vboštvo in sveto čistost, ter deržal 7 štiridesetdanskih postov sv. Frančiška. Zato mu je pa Bog delil mej premišljevanjem nenavadne milosti. Dasiravno je bil lajik, je vender moral prevzeti službo samostanskega predstojnika; vmerl je 4. aprilja leta 1580. Nekoliko let po njegovi smerti so našli njegovo telo celo in prijetno dišeče. Papež Benedikt XIV. ga je l. 1743 prištel mej zveličane, Pij VII. pa leta 1807 mej svetnike. Ta dan je popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah.

4. Na Portugaljskem je vmerl služabnik božji Peter Stella v letu 1280.

Vilje m puščavnik, tretjerednik, je vmerl ta dan leta 1404 v Sicilji. Nekaj časa je še živel sè svetim Konradom, keterega je posnemal v svojem življenju. V puščavi je živel 70 let v postu, molitvi, čujočnosti in veliki pokori; vmerl 95 let star. Papež Pavel III. je dovolil škofiji Noto, da sme obhajati njegov praznik.

5. Častitljiva Krescencija Kes (Göss), devica iz tretjega reda, je imela vboge, pa pobožne stariše, ki so bili tekavci. Njen oče je posebno častil Kristusovo terpljenje, njena mati je bila pa jako vsmiljena z vbozimi. Zelo mlada je napravila Krescencija obljubo vednega devištva. Vsako nedeljo in praznik je prav pobožno pristopila k sv. obhajilu. V 21. letu svoje starosti je bila sprejeta v samostan, in je v kuhinji pomagala; potem je bila 16 let vratarica. Perva leta je imela veliko preterpeti. Pozneje so jo izvolili za prednico. Vmerla je na veliko noč, 5. aprilja v 62. letu, leta 1834. Preiskava, da bi bila prišteta mej zveličane, je bila pretergana, zdaj je pa skoraj končana.

6. Zveličani Benvoli j je prejel redovno obleko iz rok svetega Frančiška in od njega se je tudi navzel njegovega

duha. Posebno se je svetil v ponižnosti, poterpežljivosti pokorščini, pokori, molitvi in premišljevanju, mej katerim je bil večkrat zamaknjen in od tal vzdignjen. Veliko grešnikov je Bogu pridobil v spovednici in s pogovarjanjem. Vmerl je na božič zvečer leta 1288; papež Pij IX. je poterdil njegovo češčenje.

Na Monte kasinu je vmerl služabnik božji Humilij iz Ofide iz kupicinskega reda leta 1541, pobožen in ponižen redovnik, ki je ljubil molitev in premišljevanje.

7. Zveličana Antonija iz Florence, vdova, nuna svete Klare. Še mlada je postala vdova. Srečno je premagala vse zadržke in stopila naj prej v tretji red, potem pa s pomočjo svetega Janeza Kapistrana v drugi red sv. Frančiška. Posebno se je svetila njena poterpežljivost v terpljenji, sprava pri razžaljenju, ljubezen do vboštva, molčečnost in pokora. Cele noči je večkrat prečula v molitvi. Vmerla je 28. februarja 1472 v 71. letu; papež Pij IX. je poterdil njeno nepretergano češčenje leta 1847.

V Seripolju na Laškem je vmerla ta dan leta 1601 Frančiška iz Serona, devica, tretjerednica. Ona je preganjanje in obrekovanje molče preterpela, spala na deskah, bosa hodila, živela ob kruhu, vodi in rastlinah, hudo se bičala in ojster spokorni pas nosila. Sveti Filip Nerij je v duhu spoznal njeno svetost, ko je bila leta 1575 v Rimu. Zavoljo čudežev, ki so se godili na njenem grobu, je začela sveta cerkev kmalu preiskavati njeno svetost.

8. Zveličani Julijan od sv. Avgušтина, frančiškanski lajik, je bil že kaker deček resnoben in pobožen. Kaker redovnik je živel ob kruhu in vodi, večkrat tudi cel teden ni jedel; spal je na golih tleh ali pa na protju. 24 let je nosil na telesu želežno verigo in raje bi bil vmerl kaker ne slušal. Skerbno je varoval sveto čistost svojo in tudi drugih; zato je sovražil plese. Iz ljubezni do vboštva ni imel izbice v samostanu. Neprenehoma je molil. Velike milosti je prejemal od Boga; pa vse svoje spokorno življenje kaker božje milosti je skrival iz velike ponižnosti. Vmerl je na Španskem ta dan l. 1606. Papež Leon XII. ga je prištel mej zveličane leta 1825.

9. Zveličani Arkanželj, plemenitega rodu, je živel najprej kaker puščavnik v molitvi in premišljevanju. Poznej je stopil v red sv. Frančiška, kjer je bil jako ojster sam do sebe. Natanko je spolnjeval sveto vodilo in z gorečnostjo oznanjeval

božjo besedo. Vmerl je od starosti leta 1460 v sluhu velike svetosti. Papež Gregor XVI. je poterdil njegovo češčenje.

10. Zveličani Karol iz Sece, frančiškanski lajik, je bil rojen 1612 v papeževi deželi. Njegovi stariši niso bili sicer premožni, ali prav pobožni. Ko je preživel v nedolžnosti svoja mlada leta, je stopil l. 1635 v frančiškanski red, kjer je veliko molil in pridno opravljal razna hišna opravila. Mej njegovimi junaškimi čednostmi se je pokorščina posebno svetila. Vmerl je na sv. treh kraljev dan leta 1670. in sedanji papež Leon XIII. ga je prištel mej zveličane leta 1882.

11. Na Španskem je vmerl leta 1573. božji služabnik Frančišek Melo, spremljevalec sv. Petra Aljkantarskega, keterega je posnemal v svojem življenju; 25 let po smerti je bilo njegovo telo še celo.

13. Zveličani Angel iz Kivasa, doktor svetega pisma in obojega prava, je zapustil svojo visoko službo in plemstvo in v 30. letu stopil v frančiškanski red. Prav goreč je bil v molitvi in premišljevanju, v češčenju Kristusovega terpljenja in matere božje. Redovne obljube pokorščine, vboštva in vednega devištva je spolnjeval v vsi ostrosti; zraven tega je še zatajeval svoje telo s postom, čuvanjem, šibanjem in spokornim pasom. Na papeževo povelje je oznanjeval križarsko vojsko zoper Turke in premagal krivoverne Valjdenze na Laškem. Ponujanih časti ni hotel sprejeti. Vmerl je 11. aprilja leta 1495 v 84. letu svoje starosti; papež Benedikt XIII. ga je prištel mej zveličane. Njegovo truplo je celo in prijetno dišeče.

13. V Parizu je vmerl božji služabnik Gundisalv iz Valjbone, plemenit in učen redovnik, ki je bil generalj celega reda sv. Frančiška, ter je ko tak zelo skerbela za natančno ispolnjevanje svetega vodila.

14. Okoli leta 1234 je živel na Angleškem božji služabnik Rodulf, škof, ki je kaker tak stopil v frančiškanski red, kjer je živel v veliki ponižnosti, krotkosti, vboštvu in pokorščini do smerti.

Leta 1658. je vmerla v Monakovem božja služabnica nuna sv. Klare Uršula Kallhart, ki je mnogo molila.

15. V letu 1860 je vmerla ta dan v Florenci na Laškem častitljiva Ana Florelli-Lapini, vdova tretjega reda. Ko hči vbogega brivca bi bila rada stopila v kak nunski samostan, pa zavoljo vboštva je niso hoteli nikjer sprejeti. Ker so jo stariši

priganjali, je stopila v zakonski stan in pa v tretji red. Ko ji je mož vmerl se je popolnoma Bogu posvetila in po božjem navdihjenju vstanovila nekak red v čast ranam svetega Frančiška za revne device, da bi se duh sv. Frančiška oživel, da bi dajale svetu zgled pokore, in da bi gorečnost prvih kristijanov oživila. Ko je več takih samostanov sezidala, je vmerla v sluhu svetosti.

16. Ta dan je naš sv. oče Frančišek obljube napravil pred papežem Inocencijem III. v letu 1209. Popolni odpustek je podeljen redovnikom in redovnicam, ki ta dan ponovijo svoje obljube.

18. Zveličani Andrej Hibernon, iz stare španske plemenite rodovine, je preživel v največi nedolžnosti svojo mladost pri svojem stricu. Poznej je stopil v red sv. Frančiška, kjer je prekosil v ojstrosti spolnjevanja svetega vodila in v pokori najbolj pobožne redovnike. Dasiravno ni bil mašnik, je vender spreobernal mnogo grešnikov in mohamedanov. Z odpustki in molitvijo je pomagal dušam v vicaah. Vmerl je 68 let star v letu 1602 in papež Pij VI. ga je leta 1791 mej zveličane prištel.

Leta 1549 je v Perudži na Laškem vmerl božji služabnik Frančišek iz Jezi, učen, zelo pobožen in zatajevaven redovnik, ki je bil generalj kapucinskega reda. 10 let po njegovi smerti so našli njegovo truplo še celo.

19. Zveličani Konrad iz Askoli na Laškem je kaker manjši brat učil bogoslovje v Rimu in poznej v Parizu na vseučilišču, in bil goreč pridigar. Šel je tudi v Afriko oznanjevat sveti evangelij nevernikom, katerih je na tisoče spreobernal. Živel je prav ostro. Mnogo se je postil; tudi se je većinoma pred vsakim obedom šibal. Vmerl je v 55. letu svoje starosti 1289. Papež Pij VI. je poterdil njegovo česčenje.

20. Ta dan je posvetil papež Gregor IX. v Asizu prekrasno cerkev nad grobom sv. Frančiška; spomin tega posvečenja obhaja red peto nedeljo po veliki noči.

21. Na Španskem je živel okoli 1590, božji služabnik Janez Ruiz, ki je mnogo molil in premišljeval in kaker zakristan z nepopisljivim spoštovanjem ravnal se svetimi rečmi.

23. Zveličani Egidij iz Asiza, je bil tretji učenec sv. Frančiška in je posebno ljubil ponižnost in vboštvo. Obdarjen je bil z nebeško modrostjo in vsako priložnost je porabil za spreo-

bernenje grešnikov. Vmerl je 1272 in papež Pij VI. je poterdil njegovo češčenje.

24. Sveti F i d e l i j iz S i g m a r i n g e. marternik iz kapucinskega reda, je bil zelo učen, pa tudi pobožen advokat. Poznej je stopil v kapucinski red, kjer je kmalu postal zgled redovne popolnosti. Posebno je častil Marijo in razširjeval sveti rožni venec. Ponižen, moder, krotek in vesten spolnjevavec svetega vodila je bil goreč apostoljski misijonar v Švici, kjer so ga protestantje vmorili v letu 1622. Benedikt XIV. ga je slovesno mej svetnike prištel leta 1746. V kapucinskih cerkvah je na ta dan popolni odpustek za vse, ki po spovedi in sv. obhajilu tako cerkev obiščejo in nekoliko molijo po namenu svetega očeta. Sv. Fidelij je patron rimske skupščine za razširjevanje svete vere, imenovane ob kratkem „propaganda“.

25. Okoli leta 1525 je v Mandovu v Piemontu vmerl božji služabnik Baljazar, ki je tako sveto in nedolžno živel, da ga je Bog v življenji in po smerti z mnogimi čudeži poveličal, kar priča mnogo tablic na njegovem grobu.

26. Na otoku Ormus je vmerl leta 1540 božji služabnik Ferdinand Vakéro (Vaquero), frančiškan in prvi škof v Goi (Goa) v vshodni Indiji; spreobernal je veliko nevernikov v svoji škofiji in v Ormusu.

27. Zveličani J a k o b I l i r s k i je bil rojen v Zadru v Dalmaciji, kjer je tudi stopil v frančiškanski red. Poznej je živel v provinciji svetega Jurija v južni Italji. Od kar je stopil v redovni stan, je bil ogledalo vseh čednosti, naj globokejše ponižnosti, naj popolnše pokorščine, največega vboštva, angeljske čistosti in goreče pobožnosti. Posebno je častil Kristusovo terpljenje in Mater božjo. Ljubil je samoto in zatajeval svoje telo s kratkim spanjem in šibanjem. V božje reči je bil tako zamišljen, da se je zameknil tudi pri ognjišču z loncem v roki. Vmerl je v Bitetu okoli leta 1490. Njegovo češčenje je poterdil papež Inocencij XII.

Zveličana I v a n a M a r i j a iz M a l j é (Maillé), vdova tretjega reda, je iz pokorščine stopila v zakonski stan, kjer je pa živela z možem kaker z bratom. Po njegovi smerti je napravila obljubo vednega devištva. Njeni sorodniki so potem ž njo gerdo ravnali. Slednjič je stopila v tretji red. Večkrat je prečula cele noči v molitvi. Živela je, dasiravno je bila plemenita gospa, z zelišči in vodo in nosila ojster spokorni pas. Spreobračala je

grešnike, obiskovala jetnike in bolnike in premišljevala Kristusovo terpljenje. Vmerla je 28. marcija 1414, v 82. letu svoje starosti. Njeno nepretergano češčenje je poterdil papež Pij IX.

Ta dan je vmerl na Dunaju leta 1699 pobožni in sloveči kapucin p. Marko iz Avijana.

28. Zveličani Lnkezij ali Lucij je bil ob času svetega Frančiška kupec in prvi, ki je sè svojo ženo Bono stopil v tretji red. V tretjem redu je začel goreče živeti v ljubezni do Boga in bližnjega in v vseh čednostih. Molitvi je bil tako vdan, da je bil večkrat zamaknjen. Zelo je skerbel za vboge in bolnike. Svoje telo je zatajeval z delom, postom in šibanjem. Vmerl je ta dan, v katerem letu, ni gotovo; njegovo češčenje sta poterdila papeža Gregor X. in Pij VI.

29. Okoli leta 1480 je vmerl v Kampobaso na Laškem božji služabnik Ludovik iz Pijačence, ki je posebno ljubil sveto vboštvo, ponižnost in sveto čistost. Goreč pridigar se za spreobrnjenje grešnikov ni bal obenega truda.

30. V Bargi na Laškem je vmerl leta 1489. božji služabnik Ludovik Mihael, frančiškan, mož svete priprostosti, čistega serca, nenavadne ljubezni do bližnjega in velike ojstrosti. Dosti je molil, pridigal, kjer je le mogel, v vaseh, gozdih in v samotni hišah in ljudje so se očitvidno poboljšali po njegovih pridigah. Ob času kuge je obiskoval kužne ljudi. jim delil svete zakramente in jih pokopaval. Pustno norenje je na razne načine odvräčeval. Vmerl je v 80. letu bogat v zasluženju.

Občestvo duhovnih dobrot v redovih svetega Frančiška.

Obilen je duhovni prid, ki ga dobivajo svetovni udje tretjega reda, če spolnjujejo obljubljeno vodilo sv. Frančiška. Daje se jim blagoslov s popolnoma odpustkom ali „vesoljna odveza,“ papežev blagoslov, posebno še ob smertni uri, odpustki cerkvenih postaj. Razen teh prednosti se tudi na svojo veliko srečo vdeležujejo tako imenovanega občestva duhovnih dobrot s celim trojnim, gosto razraščenim redom svetega Frančiška. Karkoli Bogu dopadljivega in zaslužnega so storili in še store duhovni sinovi in hčere serafinskega očaka po vseh treh njegovih

redovih, vsa djanja pobožnosti, dušne gorečnosti ljubezni in spokornosti, neštivilne svete maše, obhajila in molitve, obilni posti, spokorne vaje, pokore in vaje v čednostih cele serafinske družine gredo skupaj in napravijo tisto drago, skupno zalogo, ketere se vdeležuje, sebi v tolažbo, celi široko razprostranjeni serafinski red in vsi njegovi posamezni udje, toraj tudi tretjeredniki. To občestvo je vtemeljeno v bistvu Frančiškovih redov, na koliker imajo eno in tisto korenino, to je, ravno tistega vstanovitelja, in so tako le različne veje enega in tistega debla. Kar store dobrega posamezne redovne veje in udje, to tedaj koristi vsem drugim.

Opomniti pa moram, da se sem ne prišteva tudi vdeležba o d p u s t k o v in p r e d p r a v i c. ki jih imata zase prvi in drugi red. Leteh se zdaj ne vdeležujejo tretjeredniki. Tako občestvo je pač v prejšnjih časih podelil apostoljski sedež tudi tretjemu redu, pa je bilo preklicano v najnovejšem času od sedanjega papeža Leona XIII z vstanovnim pismom, izdanim 30. maja 1883, ko je bilo dano tretjerednikom novo, olajšano vodilo.*)

Omenjeno duhovno občestvo se mora tudi razločevati od tako imenovanega posinovljenja (affiliatio, ali filiolatio spiritualis.) Občestvo duhovnih dobrot je namreč že v bistvu reda, posinovljenje pa daje red izrečno s tem, da izroči dotični osebi častno pismo ali diplomo. Verh tega je občestvo veljavno le za prave redovne sinove in hčere, prave ude tretjega reda svetega Frančiška; posinijo se pa lahko tudi taki, ki niso udje tega reda, in sicer najbolj osebe, ki so redu prav obilno in velikih dobrot izkazale.

— E. —

Molitev svetega Frančiška.

Gospod in Bog, nebeški oče, poglej na častitljivo obličje svojega maziljenca in vsmili se mene in vseh drugih grešnikov, za ketere je vmerl tvoj blaženi sin, naš Gospod,

*) Obširneje o tem glej Cvetje V. zvezek 8.

in katerim v zveličanje in tolažbo hoče še pri nas ostati v najsvetejšem zakramentu presvetega Rešnega Telesa! Naj odverne, o Gospod, goreča in medena oblast tvoje ljubezni mojega duha od vseh stvari, ki so pod nebom, da vmerjem iz ljubezni do tebe, kakor si vmerl ti iz ljubezni do mene.

Tako je navadno molil naš serafinski očak pred svetim Rešnim Telesom in še posebno mej mašo pri povzdigovanju. Imel je ta zakrament ko spomin trpljenja in smerti našega božjega Odrešenika in je toraj strinjal se svojimi molitvami pred svetim Rešnim Telesom vedno tudi hvaležni spomin britke smerti sinu božjega. — Kedor ga bo v tem zvesto posnemal, bo kmalu opazil, kako se mu množi in poživlja pobožnost in spoštovanje do presvetega zakramenta.

— E. —

Odpustki svetega križevega pota za zelo bolne.

Kedor je postavno, iz dosti važnega vzroka zaderžan, moliti sveti križevi pot v cerkvi ali kje drugje, kjer je veljavno postavljen, se more teh odpustkov tudi tako vdeležiti, da derži nalašč za to blagoslovljen križec v roki, ter mej tem pobožno moli dvajset očenašev, češčena-Marij in častbodi. Ker pa težko bolnim navadno tudi to ni mogoče, je pred več leti poprosil frančiškanski generalj P. Bernardin Portogruarski papeža Pija IX. še bolj zljajšanih pogojev. Dobil je pooblastilo, da naj določuje za teško bolne, dokler bo on generalj mesto 20 očenašev i. t. d. le kratek zdihljej, tako da se vdeleže, če ga opravijo pobožno in skesano, ravno tako doma odpustkov svetega križevega pota. Po zadnjem generaljnem kapiteljnu je novoizvoljeni generalj P. Alojzij iz Parme ponovil to prošnjo in dne 9. septembra 1890 dobil od papeža Leona XIII. privoljenje polajšanja za ves čas te njegove službe, tako da zdaj težko bolni dobe imenovane odpustke, če ustno obude djanje kesanja in pobožno zmolijo molitvico: „Prosimo Te, pridi pomagat svojim služabnikom, ki

si jih odrešil z drago kervjo“ in z mislijo slede, mej tem, ko jim eden okoli stoječih naprej moli tri očenaše, češčenamarije in čast bodi.

— E. —

S v. M a r t i n.

VIII.) R o p a r j e v g r o b.

Pričnimo drugimi čudeži, ki jih je delal ko škof. Ne daleč od mesta prav blizu samostana je bil kraj, ki ga je napačno mnenje ljudsko posvetilo. češ, da so ondi pokopani marterniki. Tudi altar je bil tam postavljen pod prejšnjimi škofi. Ali Martin se ni slepo zanašal na negotove reči; popraševal je stariše mašnike in duhovnike ter prosil, naj mu povejo ime marternika, in čas, kedaj je terpel. Vest, je dejal, ga vznemirja, ker nič gotovega ne poroča nepretergani spomin prednikov. Nekaj časa se ogiblje tega kraja, da ni odvrčal češčenja, ker ni bil na gotovem, pa tudi ni vdaja! svoje veljave ljudskemu mnenju, da se nebi poterdila prazna vera. Nekega dne pa vzame seboj nekaj učencev in gre na tisti kraj; tam stopi na grob, moli in prosi Boga, naj mu naznani, kedó je tukaj pokopan in kake zasluge ima. — Potem pogleda ne levo in vidi blizu vmazano, strašno senco. Zapove ji, naj póvé ime in zasluge. Prikazen pove ime in pripozna zločinstvo, da je bil ropar zaradi hudobij vmorjen, po ljudski zmoti pa slavljen; z marterniki nima nič skupnega, oni so v slavi, on pa v terpljenji. Čudno — glas so učenci slišali, osebe pa niso videli. Martin jim razloži, kaj je videl. Odpravi altar, in tako reši ljudstvo napačne, prazne vere. —

IX.) V s t a v l j e n s p r e v o d.

Pozneje enkrat se je to prigodilo. Martin je bil na potovanji in je srečal sprevod, ko so nesli z vražnim spremstvom nekega pagana k pogrebu. Ko zagleda od daleč množico prihajajočih, malo postoji, ker nevé, kaj je; zakaj kakih 500 korakov daleč so še bili, da ni mogel natanjko razločiti kaj je. Vender ko spozna kmetiško druhal, in vidi da veter pihlja s pogrinalom na truplu,

misli, da opravljajo vražne daritve; — zakaj gališkim kmetom je bilo ta šega, da so nosili v vbogi neumnosti slike božanstev (demonov) z belim pertom po krite po polji. Martin vzdigne torej roko in zapove sè znamenjem križa, naj se ne ganejo z mesta in polože breme na tla. Čudovito — na prvo je bilo videti, da so vbožci ostermeli kaker skala; potem so si silno prizadevali gibati se, pa niso mogli najprej iti, le vertili so se v smešnem vertincu, na zadnje vpehani truplo na tla polože; vstrašeni eden drugega pogledujejo in molče pomišljujejo, kaj se jim je zgodilo. Ko blaženi mož sprevidi, da je množica k pogrebu zbrana, ne k daritvam, zopet roko vzdigne in jih pusti oditi in odnesti truplo. — Tako jih je prisilil postati in oditi, keder je hotel.

X.) Malikovavsko drevo.

Ko je v neki vasi poderl jako star paganski tempelj, hoče tudi visoko smereko zraven templja posekati, toda načelnik tistega kraja in paganska množica se začne vstavljati. Ko je tempelj podiral, so na povelje Gospodovo pri miru bili, drevo posekati pa nikaker ne puste. Martin začne goreče učiti in opominjati, v tistem štoru ni nič češčenja vrednega, naj se raji oklenejo Boga, kateremu on služi; to drevo se mora posekati, ker je hudiču posvečeno. Na to reče jeden od njih, ki je bil derzniši: „Če imaš zaupanje na tvojega Boga, ki praviš, da ga častiš, bomo smereko sami pesekali, ti jo pa prestrezi, ko bo padala; če je tvoj Bog s taboj, kaker praviš, boš ušel.“ Martin zanesljivo zaupajoč na Gospoda obljudi, da bo to storil. Sedaj priterdi temu pogoju tudi cela množica paganov, češ, smereke bomo lahko pogrešali, da le sovražnika naših svetišč z njenim padcem poderemo. Smereka pa je bilo malo nagnjena na eno stran, tako da ni bilo dvomno, kam bo padla posekana, in na tisto stran so Martina postavili zvezanega po volji kmetov. Z velikim veseljem začnejo sekati smereko. Množica je stala daleč okoli. Že začne drevo pomalem majati se, da bo padlo; bratje minih od daleč stoječi obledujejo prestrašeni od bližajoče se nevarnosti; vse upanje in vero zgubijo pričakovaje le še smerti Martinove. Ta pa stoji na Gospoda zaupajoč nevstrašeno, čakajoč — smereka počí, pada, hrušči — on pa vzdigne roko, naredi križ, jo streže — ali smereka pade, kaker bi jo vihar nazaj vergel, ravno na nasprotno stran, da je skoro poderla kmete, ki so stali na varnem kraji... In zdaj zaženejo od

čudeža stermeči pagani krik, da nebó odmeva — menihi pa jokajo od veselja. Ime Kristnovo preslavljajo vsi in zadosti se je pokazalo, da je došel tisti dan blager tisti okolici. Izmej tolike množice paganov ga skorej ni bilo nobenega, ki bi ne bil veroval v Jezusa; popustili so neverno malikovavstvo, in prosili, naj roke položé nanje ter jih sprejmejo mej katehumene in pripravijo za sveti kerst. In res, pred Martinom je bilo malo kristijanov v tistih krajih; pò njem pa je ime Jezusovo tako oživelo, da ga ni bilo kraja brez ce:kve. Zakaj kjerkoli je poderl tempelj, tam je postavil cerkev ali samostan.

XI.) O g e n j.

Ni menj čuden sledeči slučaj, ki se je zgodil blizu tisti čas. — Ko se je namreč v neki vasi zažgal stari glasoviti paganski tempelj, je pihal veter tako, da so iskre letele na streho bližnje hiše. Martin ko to vidi, skoči hitro se strehe, se oberne proti plamenu, naredi križ, in čudo — videti je bilo, kaker bi plamen plapolal proti vetru, in elementa ogenj in veter se borita. Ogenj je samo to požgal, kar mu je vkalal Martin.

XII.) P a g a n s k i t e m p e l j.

V vasi „Gobovec“ po imenu je hotel tudi prav bogat tempelj vničiti, toda množica se je terdo ustavila, tako da je moral pregnan odstopiti. On gre na to v samotni kraj in se posti in moli tri dni ter prosi Gospoda, ker človeška moč ne more podreti tega templja, da naj bi ga razdjala božja. Prikazeta se mu dva angelja, oborožena s sulicami in ščiti, kaker nebeška vojna, in pravita, da sta poslana od Gospoda, naj bi pregnala kmetiško druhal in varovala Martina, da se ne bi kedo vstavljaj, ko bi se podiral tempelj; naj gre torej nazaj in pobožno doverši pričeto delo. Tako se je vernil v vas vpričo pričujočih kmetiških druhal, ki so mirovale, dokler je brezbožno poslopje do tal rušil, altarje in podobe v prah drobil. Ko so kmetje to videli in sprevideli, da so na božji migljej bili oterpjeni in prestrašeni, naj se ne ustavljajo škofu, verovali so vsi v Jezusa gospoda, in klicali očitno in priznali, da se mora častiti Bog Martinov, maliki pa zapustiti, ki ne morejo ne sebi, ne drugim pomagati. —

XIII.) N a p a d z m e č e m.

Tudi kaj se je v Eduanskem kraju zgodilo, naj povem. Tudi tam je podiral neki tempelj ali narod se mu vstavi; jeden derzniži od drugih prileti z golim mečem nadenj, on pa odloži plašč in gol zatilnik ponudi napadniku. Ta zavihti — ali ko više vzdigne desnico, pade vznak in prešinjen od strahu božjega prosi odpusčenja.

XIV.) D r u g i č u d e ž i.

Podobno temu je bilo tisto, ko ga je hotel nekedo, ko je malike podiral, z nožem zabosti, pa mu je, ko je mahnil, nož iz rok padel in izginil. Navadno pa je sè svetim pridiganjem mečil paganska serca, ko so mu vgovarjali kmetje, naj ne podira njih templjev, tako da so sprevideli luč resnice in sami poderli svoje templje. Dar ozdravljanje pa je bil v njem tako mogočen, da se mu skoraj nobeden bolnik ni približal, da ne bi bil precej zdravja zadobil, kaker se bo videlo mej drugim iz naslednjega zgleda.

Bratovščine so koristne.

Vsaka pobožna vaja ima namen ali Boga častiti, po sveti veri živeč, ali se vaditi v pobožnosti, ali pa oboje ob enem; tak namen imajo tudi bratovščine. Namen namreč vsake bratovščine je Boga častiti, moliti, božjo besedo poslušati, milosti k zveličanju potrebne prejemati in prositi.

Pervi namen bratovščin je, da njih udje Boga častijo in sicer bolj kaker drugi verni. Bratovščine množijo in povišujejo božjo službo, vpeljujejo nove cerkvene slovesnosti in pobožnosti v božjo čast in spodbujajo drugim vernim. Koliko cerkev bi bilo ob nedeljah in praznikih dopoldne in popolne praznih, ako ne bi bilo v fari ene ali druge bratovščine! In ob delavnikih koliko ljudi bi bilo pri sveti maši? Udje raznih bratovščin pa imajo navadno ob nedeljah svoje shode, skupščine, sveto uro češčenja, procesije, skupne molitve dopoldne ali pa popoldne, in tako pripomorejo vsaj nekoliko, da ni Jezus v presvetem zakramentu

popolnoma zapuščen. Te pobožnosti vabijo v cerkev tudi druge verne, ki niso udje bratovščin in ki bi ne šli v cerkev, ako bi ne bilo ene ali druge teh pobožnosti. Kako povišujejo bratovščine božjo službo, ko skerbijo, da je njih oltar snažen, ob praznikih in drugih slovesnostih lepo opleten! Kako povzdigujejo človeka procesije, ako nosijo pri njih lepe cerkvene zastave! Vsaka bratovščina, vsako cerkveno društvo skerbi, ako ima dosti udov, da si napravi svojo zastavo, na kateri je skrivnost ali patron bratovščine. Koliko takih zastav je še dandanasnji, ketere so napravile bratovščine, katerih ni več, in katerih udje vže davno počivajo v grobu. Koliko lepe in dobre mašne obleke je vže napravila pri nas bratovščina presv. Rešnjega Telesa! Koliko vbožnih cerkev bi bilo morebiti še zdaj brez dostojne cerkvene obleke, ke bi ne bilo te bratovščine.

2. Bratovščine in pobožna društva pospešujejo tudi duhovno življenje svojih udov, zakaj namen vsake bratovščine je tudi, da njeni udje bolj skerbijo za svoje zveličanje kaker drugi verni, in to se tudi res godi. Bratovščine ponujajo svojim udom veliko pripomočkov, da se obvarujejo večnega pogubljenja in ostanejo v milosti božji. Taki pripomočki so po nauku sv. Alfonsa Ligvorija,*) ti :

Pogosto premišljevanje večnih resnic ; „spominjaj se svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil.“ (Sir. 7, 40.) Bratovščine pa imajo svoje shode, pridige in duhovne vaje, in ravno zato imajo udje več priložnosti poslušati večne resnice in bolj spoznati dolžnosti svojega stanu kaker drugi verni.

Drugi pripomoček k zveličanju je molitev, „prosite in bote prejeli“ (Jan. 16). Udje bratovščin opravljajo razen molitev, ketere je dolžan opravljati vsak kristijan, še druge, in te molitve se zmirom opravljajo po svetu in Bog bo njih skupne molitve prej vslišal, zakaj sam je to rekel : „Ako sta dva izmej vas na zemlji ene misli v vsaki reči, za katero prosita, jima bo dana od mojega Očeta.“ (Mat. 18.)

Tretji pripomoček k zveličanju je pogosto prejetanje svetih zakramentov. Mej drugimi svetniki piše sv. Alfons Ligvori v imenovanih bukvah : „V bratovščinab imamo tudi laglje priložnost svete zakramente prejemati in to zavoljo postav, ketere to zapovedujejo, pa tudi zavoljo lepih zgledov, ketere si bratje

*) Potočnik, Slava Marije. 2. del.

mej sabo dajejo. S pogostnim prejemanjem svetih zakramentov pa se laglje dobí stanovitnost v milosti božji, ker kaker govori tridentinski zbor, je sveto obhajilo pripomoček, s katerim se svojih vsakdanjih pregreškov znebimo in smertnih obvarujemo.“

Ako si dober ud kake bratovščine, prejemaš veliko dobrot in milosti v življenju. Bratovščin je več in vsaka ima svoj poseben namen, svoje postave in svoje pobožnosti, da se udje varujejo hudega in delajo dobro. O kako boš vesel na zadnjo uro, ako si bil ud kake bratovščine in njene dolžnosti natanko spolnoval! Zakaj po smerti ne bo šla s tabo v večnost ne tvoja čast, ne premoženje, ne prepovedano vživanje sladnosti, temuč samo dobra dela in lepe čednosti, katerih si dober ud veliko nabere v življenji. Kaka tolažba za te po smerti, ako si vpisan v kako bratovščino! Naravnost v nebesa gre po smerti prav malo odraščениh, skoraj vsak mora iti v vice, da se tam popolno očisti vseh madežev. V vicah se mora v ognju čistiti, terpeti in sam si ne more pomagati. Gdo pa more v vicah laglje hitre pomoči pričakovati kaker goreč ud kake bratovščine? Zakaj bratovščine tirjajo, da naj živi udje za ranjce ude molijo in jim pomagajo z dobrimi deli, sè sveto mašo, sè svetim obhajilom in z odpustki. Zato je sveti Frančišek Saleški priporočeval svojim vernim, da naj se zapišejo v prav veliko bratovščin. Sveti Karel Baromej je stare bratovščine vterjeval in nove vpeljeval, spovednike nagovarjal, da naj pri spovedi verne spodbujajo stopiti v bratovščine. In naš sveti oče Leon XIII so vže večkrat priporočali tretji red, bratovščine in katoliška društva, ker dobro vedo, kako da so koristne. Zavoljo tega se je sv. Frančišek Saleški zapisal v vsako bratovščino tistega kraja, po katerem je potoval in v katero še ni bil vpisan. Sv. Aljfonz Ligvorij je bil vpisan v veliko bratovščin kaker sam piše v „Slava Marije :“ Odpustki, kateri so sklenjeni sè škapulirjem karmeljskim. kaker tudi sè škapulirjem žalostne Marije Device, presvete Trojice in še posebno čistega spočetja... Vse te škapulirje sem skerbel, da sem jih dobil“. Pobožni rimski cesar Ferdinand II, je bil zapisan v veliko bratovščin. Ni je bratovščine Marije Device na zgornjem in spodnjem Avstrijanskem, tudi na Ogerskem, Češkem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem ne, v katero ne bi bil vpisan on in po njegovem zgledu njegova žena; kralj in kraljica in njegoví drugi sinovi in hčere.“**)

**) P. Gaudentius, Ablass und Bruderschaftsbuch.

Glej, blagovoljni bravec, tako so mislili o bratovščinah svetniki in pobožne osebe. Bratovščine nam odpirajo nebeški zaklad odpustkov, vsa dobra dela udov je namreč sveta cerkev z odpustki obdarila; ud se vdeležuje vsega, kar dobrega delajo drugi udje, vseh svetih maš, molitev in dobrih del. Ni tedaj dobro in koristno se zapisati v eno ali drugo bratovščino?

A.

Kerščanskim poslom.

IV. Dolžnosti poslov do samih sebe.

7. Priložnost.

1. Kaj je grešna priložnost? — Je vse, karkoli te pripravlja v nevarnost grešiti, pa naj bodo kraji, hiše, osebe, dejanja, pogovori, občenje, znanja, prijateljstva, shajališča, vasovanja, itd. Ako vidiš, da bi to ali ono vtegnilo škoditi tvojemu izveličanju, ako se poznaš slabega, ter veš, da bi v taki priložnosti vtegnil pasti, to si v vesti zavezan, da se ogiblješ te priložnosti. Ogibati se priložnosti si dolžan tim bolj čim nevarniša in vabljiviša in mikavniša je priložnost. Kedor nevarnost pozna, pa vender vanjo hodi, dela prederzno; zakaj kedor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi.

2. Kaj je bližnja priložnost? — Je kraj, ali hiša, ali oseba, ali shod, ali znanje, po katerem človek praviloma pada v greh, t. j. vsakrat, ali sploh navadno. Ta priložnost je podobna ognju. Kedor gre preblizu ognja, se ožge in opeče. Kar deržiš v ogenj, ono ti ogenj oprime; čudo bi bilo, ke ne bi gorelo. Varovati se bližnje grešne priložnosti, je ostra vestna dolžnost. Te dolžnosti nas ne more odvezati nihče na svetu, in nobena stvar.

3. Zakaj smo ostro dolžni ogibati se bližnje priložnosti v greh? — Ker v bližnji priložnosti lahko grešiti moremo, ker verjetno grešili bomo, ker celo grešiti moramo. Kader si v nevarni priložnosti pal enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat, ne boš li spet? Ko si pal pervikrat, nisi li delal dobrega sklepa, terdne obljube, da več ne boš? In vender si! Ali se ti ni godilo prav tako drugikrat in tretjikrat? Ali se ti ne bo godilo takisto četertikrat in petikrat? Res, ti boš pal. Žalostna izkušnja to uči. „Bližnjo priložnost ljubiti,

pa v greh pasti, je taisto“, pravi sv. Avguštín: „Kedor smolo prijema, se osmoli“, pravi pregovor. Kedor bližnjo priložnost ljubi, in prostovoljno vanjo, hodi, m o r a grešiti. Zakaj? Ker prederzno in zoper svojo vest v nevarnost sili, in tako ne more upati m i l o s t i božje. Milost ga zapusti, odtegne se mu. Godi se mu kaker Samsonu v naróčaju Dalilinem. Izgubil je vid, moč, prostost. Bližnja priložnost jemlje človeku vid, t. j. p a m e t, slabi mu moč, t. j. v o l j o, vzame mu prostost, t. j. s t o r i g a s u ž n j e g a hude strasti in greha.

8. Zopet priložnost.

1. Kar je bilo doslej rečenega o bližnji priložnosti, je poterjeno z izkušnjo od začetka sveta do današnjega dne. Eva je pala, ker ni bežala. Otroci božji so se popačili, ker se niso ogibali hčera človeških otrok. Egiptovski Jožef se je obvaroval, ker je bežal od Putifarice. Lot se je rešil, ker je bežal iz Sodome. Zato kliče Filip Neri: „Beži, beži, in spet beži, ako si češ čistost ohraniti“. Kedor najhitrejše beži, oni najgotoviše zmaga. V drugih nevarnostih je treba delati, v nevarnosti za čistost je treba bežati. Beg je tu največe junaštvo.

2. Najmočnejši so pali, ko so bili prostovoljno šli v priložnost, in niso bežali o pravem času. Gospod je dal primér v sv. Petru (skalarju). Gospoda je tako rad imel, da je dejal: „In ke bi se vsi pohujšali nad teboj, jaz se ne bom, in ke bi te vsi zapustili, jaz te ne bom“. Na Getsemanskem vertu je Peter meč potegnil za svojega učenika, in Maljhu odsekal uho. In ta Peter, ta skalar, je pal, globoko pal. Zakaj? Ker se ni ogibal priložnosti. Ke bi bil sv. Peter sam ostal, ali pa pri sv. Janezu, ne bil bi pal. A ker je šel v družbo vojakov in hudobne družčine, češ, da se pogrejem, saj to ni nič hudega, je sedel k ognju in — pal. Dekla je skalarja premogla, da je svojega učenika zatajil trikrat. Tako se godi tudi nam. Mislimo si, to in ono ni nič hudega, ne bo nam škodilo, in glej, pademo. David je bil mož po volji božji; pa ker se ni ogibal, postal je prešuštnik in morivec. David in Peter sta pala. Si li ti močnejši od preroka Davida in apostola Petra?

3. Kako se ima glede izpovedi oni zaderžati, ki je v bližnji grešni priložnosti? — Ako nima odločne, terdne, odkritoserčne volje grešne priložnosti zapustiti, to je izpoved nekoristna, n e v e l j a v n a, sv. obhajilo n e v r e d n o. Treba je, da se od-

kritoserčno izpoveš, da svojo zvezo natanko razodeneš. Izpovednik potem odloči: ali se priložnost koj zapustiti more in mora; ali se ima bližnja priložnost izpremeniti v daljno; ali se shajanje in znanje obderžati more, ali ga je mahoma opustiti; kako se ti je v občenju zaderžati in česa ogibati. Ako se potem izpovedanec brani ravnati se po napotkih izpovednikovih, to izpovedenec ne more biti odvezan. Pa četudi izpovedenec obljubi, da se hoče ogibati bližnje priložnosti, se mu vendar navadno odveza ne daje, dokler dejanski ne dokaže, da se hoče ogibati bližnje priložnosti, in da se je je tudi ogibal. Ker je človek tako šibak, ker je bližnja priložnost tako nevarna dušnemu izveličanju, to je cerkev prav v tej zadevi dala najdoločniše in ostrejšje zapovedi. V bližnji priložnosti v greh, zlasti v nečisti greh, ne izhaja naravna moč človekova. Le milost božja in vredno prejemanje sv. rešnega telesa te more rešiti.

9. Občevanje.

1. Hočeš čistost ovarovati, previden bodi v občevanju. Mlado serce je dovetno za dobro in še bolj za hudo. Čutnost je živa; iskra naj pade nanjo, in požar je gotov. Neizkušen otrok, ki pride mej posle nesramnih pogovorov, nepoštenega vedenja, bo kmalu pokvarjen. Najprej stermiti, potlej zaerdeva, nato radovedno posluša, govori, praša. . . kal pogube je položen. Ako so taki nesramožljivi posli že pri letih, in pravijo: „e, saj to ni greh, tako delajo vsi“ — takrat je pot nadelana v pogubo. Varuj se toraj, da se ne družiš z ljudmi, ki niso čisti, ki so nesramni v besedah in pogovorih in vedenju. S takimi ljudmi se ne pajdaši, ne sklepaj ž njimi prijateljstva nigdar ne: sovražniki so ti in zapeljivci.

2. Občevanje z osebami drugega spola, brez upanja in brez namena možitve (ženitve) je nedovoljeno, nevarno, ter se skoro zmirom zveršuje z nesramnostjo, z nesrečo, s časno in večno pogubo. Sv. Frančišek Saleški primerja taka prijateljstva sladkemu medu, ki človeka ostrupi in pomeša, obumi. Tako občenje se godi le zavoljo čutnosti. Tako občevanje jemlje človeku ljubezen do molitve, strah božji, slabi mu vero, pristuja mu cerkvene pobožnosti, odvrča ga od sv. zakramentov. Beži, da ne sliši besede božje. Vse serce je polno nespametnih misli, in konec vsega tega je nesramno dejanje, nesreča, poguba, ki človeku vzame za vse življenje mir

vesti, ter ga obloži z britkim kesanjem. Prav hudo je, keder se neizkušnemu otroku v službi ponuja taka priložnost, morda od domačega sinu. Veš prav dobro, da poroke nigdar ne bo; čemu se toraj spuščaš v tako nespametno občevanje? Nimaš nič časti? Hočeš biti ostudno orodje poželjivosti, stvar zaničevanja, smetišnica? Hočeš li zapraviti poštenje in dobro ime? Hočeš prostovoljno biti v taki priložnosti? Ni li tako znanje bližnja priložnost v greh? Vstavljaljaj se toraj precej v začetku. Beži! Ako misliš, da si preslaba, zapusti službo.

Kratek nauk za bolnišnico.

Blaženi Bernardin iz Feltra (Feltre) iz reda sv. Franciška, znamenit pridigar ob koncu petnajstega stoletja, je imel v neki bolnišnici na Laškem nagovor do bolnikov in strežnikov, da bi jih okrepečal v ljubezni in slogi. Mej drugim je rekel:

„Vsakedo naj bere svojo knjižico, da se bo naučil, kar mora storiti. — V knjižici bolnikov so povsod napisane besede: poterpljenje, poterpljenje.

V knjižici strežnikov so ravno tako tele besede: ljubezen, ljubezen, ljubezen. — Vsakedo pa naj s v o j e knjižico marljivo prebira, in naj ne poizveduje, kaj je v drugi zapisano. Ker, ako bi hotel bolnik vedno očitati strežniku; „kje je tvoja ljubezen?“ in strežnik bolniku; „kje je tvoja poterpežljivost?“ — potem bi bila oba podobna otrokom, kateri eden v družega knjižice gledajo, iz s v o j e knjižice se pa nobeden naloge ne uči; taki ne morejo družega pričakovati kaker kazni in slaba spričevala“.

Tega kratkega in prav lepega nauka potrebuje tudi današnji svet, kateri ni družega kaker prav velika bolnišnica. — Reve in pomanjkanja je prav mnogo na svetu in to potrebuje prav obilo poterpežljivosti. Dostikrat so ti reveži v velikih nevarnostih in pri mnogih je nepoterpežljivost že prestopila meje, tako da se je bati velikih zmešnjav po svetu. Ljudem so vero spodkopali, ta edino pravi vir kerščanske poterpežljivosti — od tod toliko nesreče. Ali tudi pri imovitih dostikrat vere manjka, in zato manjka tudi ljubezni — ki bi terpečemu vbozemu pomogla. — Vbogi in bogati, delavci in gospodarji bi morali imeti

vsaki svoje knjižico, ketera naj ima od zunaj napis: živa vera; od znotraj pa pri vbozih: poterpežljivost; — in pri bogatih: ljubezen. Ali vsakedo naj v svojo knjižico gleda — in ne v drugo — in tako jih bo mnogo ozdravelo.

P. — n -- n.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

Neki duhovnik v dušnih težavah in telesnih britkostih;

Neki mladenič, ki je pobegnil, da stariši ne vedo, kod hodi in kaj dela;

M. B. tr. E. za poterpežljivost in vdanost v voljo božjo, odvernjenje skušnjav, gorečo ljubezen do Boga, dar svete popolnosti in za spreoberjenje dveh oseb;

Neka osebi, da bi izvolila stan po božji volji;

Dve bolni osebi, da bi jima Bog dal toliko ozdraveti, da bi mogli iti v cerkev, ako je božja volja;

Neka tretjerednica za božje razsvetljenje pri volitvi stanu n pomoč v skerbeh in skušnjavah;

Neka druga tretjerednica priporoča svoje stariše in dva brata, da bi pot pregrehe zapustili, in sama sebe, da bi mogla natanko spolnjevati svoje dolžnosti.

Zahvala za vslišano molitev.

V K a p e l a h dne 26. svečana 1893.

Moja ljuba mati so bili lansko leto nevarno bolni. V glavi se jim je začelo zbirati; nevarnost je bila velika. V tej sili se zatečem k našemu očetu svetemu Francišku, k svetemu Antonu in k Mariji brezmadežni devici ter opravljam devetdnevnicu. Kmalu spoznam, da se je začelo materi obračati na bolje in ozdraveli so. Vekomaj naj bo čast tem božjim svetnikom in Mariji, ki je vselej mogočna priprošnica vsem grešnikom.

A m a l i j a K o ž u h
tretjerednica.

Tudi naznanja svojo zahvalo neka oseba iz Idrije za srečno ozdravljenje in rešenje iz nevarnosti. (Pa naznaniti bi nam bila imela tudi svoje ime.)
